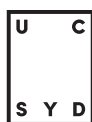

Sætningsstartere og idegenererings- processer

Fælles om
faglig læsning
og skrivning

Sætningsstartere og idegenereringsprocesser

til fælles forståelse inden gruppearbejde

Hvad er det?

Sætningsstartere er konkrete måder at formulere starten af sætninger på, som kan hjælpe elever/studerende i gang med at snakke om egne og andres ideer. Læs evt. mere hos Thise & Vilien (2023)⁴, ide 3.6. Her er de sat ind i en idegenereringsproces, som hjælper med at skabe en fælles forståelse, inden selve gruppearbejdet går i gang.

Hvordan gør man?

Sætningsstarterne herunder printes og deles ud på holdet. De er inddelt i fire forskellige faser: når du får en ide, når man vil spørge ind til en ide, når man vil forholde sig til en andens ide, og når man vil afslutte eller opsummere. Disse faser kan fx styres ved hjælp af den proces, der vises på oversigten under sætningsstarterne. Bemærk farvekodningen, som viser, hvilke sætningsstartere der er relevante.

Hvorfor skal man gøre det?

Gruppearbejde er i høj grad en disciplin, der skal læres, og sætningsstartere er en måde at stilladsere gruppedeltagernes interaktion. Det kan give dem, der måske ellers kan have svært ved at få sagt noget, en håndsrækning, når de sidder i gruppen. Idegenereringsprocessen skaber tid til individuel før-refleksion og kan hjælpe til, at man får øvet sig i at tale om ideer, så alle kan få deres ideer frem, og ikke kun dem, der taler bedst og mest⁵.

Hvad skal man være særlig opmærksom på?

Vores erfaring er, at det er en arbejdsform, der kan være lidt svær at omstille sig til midt i et forløb. Derfor kan det være en fordel at arbejde med i opstarten på nye hold.

4 Thise, H., & Vilien, K. S. (2023). *Broen til fagsproget i ungdomsuddannelserne*. Samfundslitteratur.

5 Man kan læse om et lignende forsøg og de tanker, der lå bag, her: Roller og hjælpespørgsmål gjorde eleverne aktive i gruppearbejdet på Kildevældsskolen – Varieret undervisning – GRUNDSKOLE | Emu.dk

Sætningsstartere

Når du får en ide

- > Jeg tænker, at ...
- > Hvad nu hvis ...
- > Måske kunne vi ...
- > En mulighed er ...
- > Vi kunne prøve at ...

Når man vil spørge ind til ideen

- > Kan du forklare, hvad du mener med ... ?
- > Hvordan hænger det sammen med ... ?
- > Kan du give et eksempel?
- > Hvad betyder ... ?
- > Hvad tænkte du på undervejs?

Når man vil bygge videre på en andens ide

- > Jeg er enig, og jeg vil gerne tilføje ...
- > Det minder mig om ...
- > Ja, og vi kunne også ...
- > Jeg synes, at det hænger sammen med ...

Når man er uenig – på en venlig måde

- > Jeg kan se din ide, men jeg ser det lidt anderledes.
- > Kunne vi også overveje at ... ?
- > Måske kan vi finde en anden løsning ved at ...
- > Jeg tænker, at vi har brug for flere ideer, inden vi går videre.

Når man vil afslutte eller opsummere

Hvad har vi lavet?

- > Hvad har vi besluttet?
- > Hvad har vi lært?
- > Hvilke ord/begreber har vi lært?

Hvordan gjorde vi det?

- > Hvordan har vi arbejdet sammen?
- > Hvad hjalp os undervejs?
- > Hvad var svært?

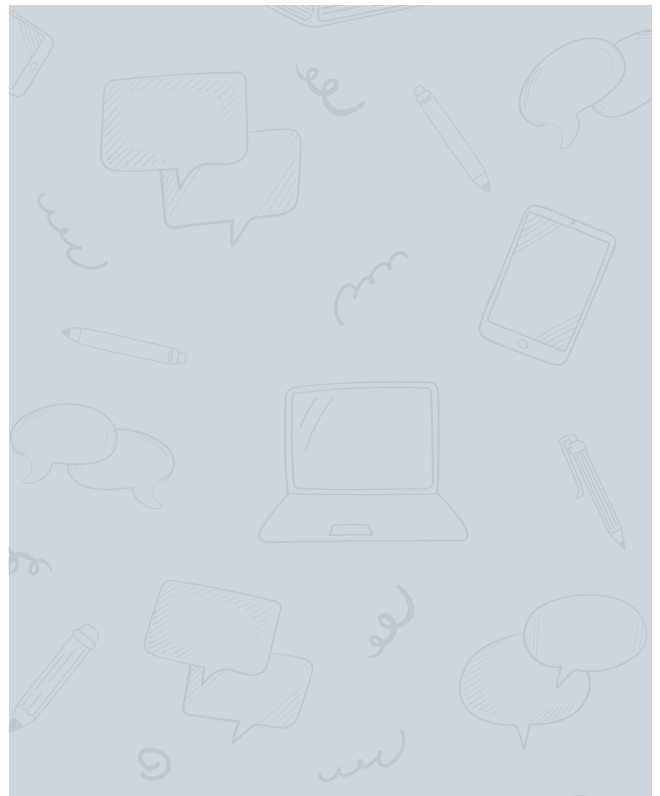
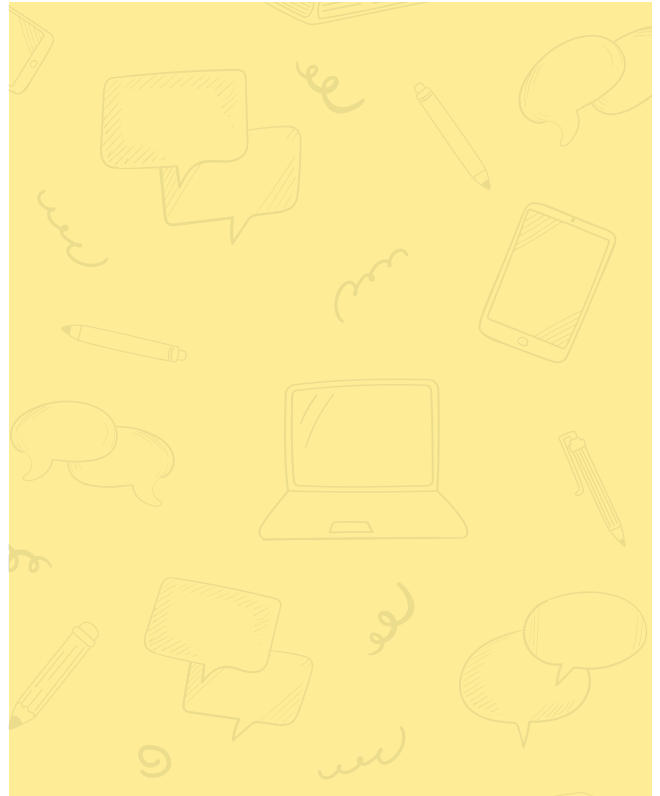
Hvad er næste skridt?

- > Hvad mangler vi at gøre?
- > Hvem gør hvad nu?
- > Hvilke ting er vigtige at have med?

Samarbejde

- > Blev alle ideer hørt?
- > Hvad var sjovest, mest udfordrende, sværest?
- > Hvordan løste vi uenigheder? Og hvordan kan vi bruge denne viden fremover?

Sætningsstartere

Eksempel på idegenereringsproces

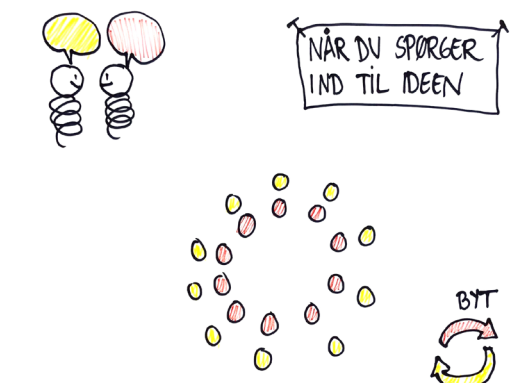
1 FØR

NÅR DU FÅR EN IDE

Eleven får en ide og tænker over den for sig selv. Sætningsstartere kan bruges til at forberede sig på at fortælle om ideen til andre.

2

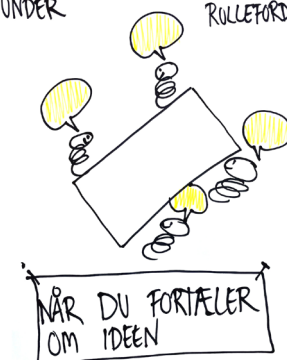

NÅR DU SPØRGER IND TIL IDEEN

BYT

Eleverne deles i en yder- og en inderkreds og finder en partner fra den anden kreds. Den ene elev fortæller om sin ide med udgangspunkt i de gule sætningsstartere, mens den anden spørger ind til den med udgangspunkt i de røde sætningsstartere. Herefter bytter de roller.

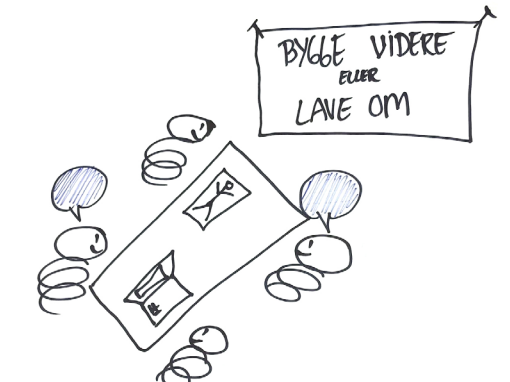
3 UNDER RULLEFORDELING

NÅR DU FORTÆLLER OM IDEEN

Eleverne går sammen i deres arbejdsgrupper, og hver elev fortæller om deres egen ide med udgangspunkt i de gule sætningsstartere.

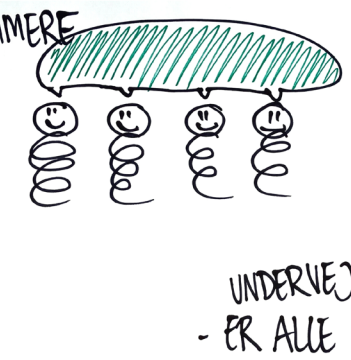
4

BYGGE VIDERE PÅ ELLER SNAKKE OM UENIGHEDER I HINANDENS IDEER MED UDGANGSPUNKT I DE BLÅ SÆTNINGSSTARTERE

Eleverne bygger i arbejdsgruppen videre på eller snakker om uenigheder i hinandens ideer med udgangspunkt i de blå sætningsstartere.

5 OPSUMMERE

UNDERVEJS - ER ALLE MED?

Arbejdet opsummeres, evalueres og afsluttes med udgangspunkt i de grønne sætningsstartere.

6 AFSLUTTE

